

V ŽUPNÉ NOVINKY

Ak nie sú legalizované, nemôžu byť v mapách

PROJEKT BICY NAŠIEL V KRAJI 1307 KM CYKLOTRÁS

Zmapovanie cyklotrás na území Košického kraja je jedným z výsledkov medzinárodného projektu Bicy - Cities and Regions of Bicycles, ktorý bol realizovaný v rámci operačného programu Stredná Európa. Jeho cieľom bolo analyzovať a zmapovať situáciu v oblasti cyklo-dopravy a cykloturistiky v kraji, zvýšiť povedomie o nej a podporiť jej rozvoj.

Na projekte boli realizované aktivity v hodnote 118 430 eur, KSK sa podieľal na spolufinancovaní 15 percentami. Výstupy jednotlivých partnerov boli použité na vypracovanie výstupov na európskej úrovni.

Bicykel najviac využívajú Michalovčania

Prieskum mobility, ktorý sa v úvode projektu robil v troch mestách (Košice, Michalovce a Spišská Nová Ves) na vzorke 1500 respondentov, ukázal využívanie bicykla v každodennom živote. Bicykel, ako druh dopravy, najviac využívajú obyvatelia Michaloviec (6,1 percenta), v dvoch ďalších mestách to boli 3 percentá. V priemere obyvatelia využívajú najviac mestskú hromadnú dopravu, chôdzu, individuálnu automobilovú dopravu a na štvrtom mieste bicykel.

Na území kraja bolo mapovaním identifikovaných 58 cyklotrás v dĺžke 1307 km. Z tohto počtu až 11 cyklotrás v dĺžke 198,6 km nebolo riadne zaevidovaných v zoznamoch Slovenského cykloklubu, čo má za následok, že informácie o ich existencii nie sú k dispozícii v centrálnych propagačných materiáloch a mapových podkladoch k cyklotrasám.

„Pri mapovaní sme vychádzali z podkladov Slovenského cykloklubu, ktorý má k dispozícii evidenciu zlegalizovaných cyklotrás v SR. Medzi 58 identifikovanými boli aj také, ktoré nie sú evidované, ale máme o nich vedomosť a v teréne sú riadne vyznačené. Taká je napr. známa cyklistická trasa Hornád, ktorú vybudoval Mikroregión Hornád v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Maďarsko - Slovensko,“ vysvetľuje Adriana Šebešová z referátu cestovného ruchu Úradu KSK. Legalizácia takýchto cyklotrás je jedným z praktických výstupov, ktoré projekt priniesie.

„Mapovaním sme získali aj údaje o stave cyklotrás, požiadavky na ich údržbu a návrhy na vybudova-

Cykloturistika

Získava si priazeň čoraz väčšieho počtu východiarov. K ich spokojnosti prispieje aj projekt, na ktorom participuje župa.

ILUSTRAČNÉ FOTO: VERONIKA JANUŠKOVÁ

nie nových. Zistili sme aj nedostatky poskytovateľov služieb v oblasti cykloturistiky. Všetky zozbierané údaje nám poslúžia ako východisko pre ďalšie aktivity.“

Menia poškodené značenie

Projekt BICY podporí rozvoj cykloturistiky aj preznačením cyklotrás a zabezpečením technickej dokumentácie pre nové cyklotrasy a cyklochodníky. V rámci projektu vznikol návrh strategického dokumentu, ktorý navrhuje opatrenia v troch základných rovinách: cyklo-doprava, cykloturistika a partnerstvo. Bude upravený v zmysle Národnej stratégie rozvoja cyklo-dopravy a cykloturistiky v SR, ktorá bola schválená v parlamente v máji tohto roku. Okrem toho pribudlo 5 propagačných materiálov s tipmi na cykloturistiku v Košickom kraji a dotlač cyklosprievodcov po gotickej a vínnej ceste.

„Vlani bolo z projektu BICY podporené preznačenie 420 km cyklotrás na území kraja. Naším

zámerom bolo v spolupráci so správcami jednotlivých cyklotrás vymeniť poškodené smerové značky a obnoviť malované značenie,“ hovorí Adriana Šebešová. V budúcnosti pri značovaní pomôžu aj noví značkári, ktorí boli vyškolení v rámci projektu v spolupráci so Slovenským cykloklubom. Preukaz cykloznačkára získalo po záverečných testoch 25 absolventov. Školenie odštartovalo systematickú prípravu a výchovu kvalifikovaných ľudí a budovanie jednotného informačného systému na cyklotrasách v kraji.

Z projektu boli podľa požiadaviek aktérov z regiónu a ich možnosti podporené tri typy technickej dokumentácie. Vznikla zjednodušená technická dokumentácia na legalizáciu desiatich cyklotrás v dĺžke 126 km. Sedem z nich je na Spiši, po jednej v okresoch Trebišov, Rožňava a Michalovce. Výstupy už majú žiadatelia, aby mohli začať legalizačný proces. Technická dokumentácia na cyklochodník

v Michalovciach určuje prepojenie železničnej stanice a centra mesta. Bola spracovaná na žiadosť Mestského úradu Michalovce. Treťou dokumentom je Štúdiu uskutočniteľnosti cyklotrasy EuroVelo 11 na území KSK, ktorej cieľom bolo vytypovať vhodné vedenie trasy našim krajom podľa medzinárodných podmienok.

„Popri všetkých zrealizovaných aktivitách a získaných údajoch je výrazným prínosom nadviazanie veľmi dobrej komunikácie s aktérmi, ktorí sa tejto problematike venujú v regióne. S našimi partnermi budeme aj naďalej vyvíjať aktivity, či už v získavaní prostriedkov na ďalšie investície, alebo pri zvyšovaní povedomia o tomto druhu cestovného ruchu,“ dodáva Adriana Šebešová.

ČO JE EUROVELO

- Projekt v roku 1995 začala realizovať Európska cyklistická federácia a je veľkou príležitosťou na posilnenie cestovného ruchu.
- Cieľom je poprepájať Európu cyklotrasami.
- Plánovaných je 12 transeurópskych cyklotrás v celkovej dĺžke 66-tisíc km.
- V súčasnosti je zrealizovaných 45 000 km.
- Cez KSK má viesť EuroVelo 11, ktorá by mala spojiť Nórsko s Gréckom.

PENIAZE Z EÚ: Kraj získal doteraz vyše 82 miliónov eur

Dôsledky ekonomickej krízy posledných rokov spôsobili, že regionálna samospráva nemá dostatok finančných zdrojov na investičné a rozvojové projekty. Výraznou finančnou injekciou sú len európske fondy, o ktoré sa uchádzal aj Košický samosprávny kraj. Rok 2013 je záverečným rokom programovacieho obdobia.

Rekonštrukcia v plnom prúde
Domov sociálnych služieb na Skladnej ulici v Košiciach vnovia z európskych peňazí.

FOTO: VEJA

K 31. decembru 2012 bolo v rámci 11 operačných programov (OP) Národného strategického referenčného rámca (NSRR) schválených celkovo 7 411 žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP) v celkovej výške 11 miliárd 684 miliónov eur. Košický samosprávny kraj získal podporu na 144 projektov. Regionálna samospráva sa uchádzala o poskytnutie príspevkov najmä na infraštruktúrne projekty, ktoré by riešili alebo zmiernili nepriaznivý stav majetku, získaného delimitáciou v roku 2002 pri vzniku vyšších územných celkov. Ide hlavne o školské, kultúrne, sociálne a zdravotnícke zariadenia. KSK získal podporu na 144 projektov v celkovej výške 82 miliónov 614 tisíc 570 eur. Z tohto počtu je 44 investičných projektov v celkovom objeme 64 miliónov 123 tisíc eur, čo je 77 percent z celkovej sumy za všetky projekty KSK.

Na investičné projekty z Regionálneho operačného programu (ROP), zamerané najmä na rekonštrukcie školských, sociálnych a kultúrnych zariadení a na rekonštrukcie a opravy ciest II. a III. triedy, bol z požadovaných viac ako 16 miliónov eur schválený príspevok v celkovej výške cez 11 miliónov eur. Zo 63 podaných žiadostí bolo schválených 30, ďalšie žiadosti sú stále v procese hodnotenia. Z ostatných operačných programov bolo najviac žiadostí podaných v rámci OP Vzdelávanie (71), z ktorých bolo schválených 20 v celkovej výške 3,5 milióna eur, čo je 28-percentná úspešnosť.

Celkový finančný prínos úspešných projektov Úradu KSK a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti zo štruktúrnych fondov predstavuje 64 731 895 eur a z ďalších európskych programov a podporných mechanizmov 17 882 675 eur.

Z Regionálneho operačného programu získal KSK prostriedky na 24 investičných a 6 neinvestičných projektov. Boli medzi nimi rekonštrukcie štyroch stredných škôl (SOŠ Ostrovskeho Košice, Gymnázium Trebišov, SOŠ drevárska v Spišskej Novej Vsi, Gymnázium Kráľovský Chlmec) a štyroch zariadení sociálnych služieb (DSS Trebišov, DSS Rakovec nad

Ondavou, DSS Skladná Košice a DSS Prakovce - Matilda Huta). Ďalšie štyri investičné projekty zlepšia stav kultúrnych zariadení (Rekonštrukcia historickej účelovej budovy Východoslovenského múzea, Rekonštrukcia Historickej sály Východoslovenskej galérie, Letohrádko Dardanely - revitalizácia areálu hudobného múzea, Dom tradičnej ľudovej kultúry Gemera v Rožňave). Samostatnú kapitolu tvorí sedem investičných projektov v rámci EHMK - ostrov kultúry (Bábkové divadlo, Divadlo Thália, Barkóczyho palác, Verejná knižnica J. Bocatia, Vsl. múzeum, Vsl. galéria, Ulička remesiel). Rozsiahla investícia sa dostala do piatich veľkých projektov rekonštrukcií ciest II. a III. triedy Cesty KSK 1 - 5. Ďalších šesť projektov je neinvestičných - dva z rezortu kultúry a štyri pre technickú pomoc sprostredkovateľského orgánu.

V operačnom programe Vzdelávanie predložil kraj 71 projektov, schválených bolo 21 z nich. Ide o neinvestičné projekty. Dva sa týkajú vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, 15 projektov podali stredné školy a štyri Galéria umelcov Spiša. Tri projekty z OP životné prostredie riešili tepelné hospodárstvo DSS v Barci, prípravu zberu a zneškodnenia odpadov kontaminovaných PCB látkami a nákup čistiacej techniky pre Správu ciest KSK.

Rok 2013 je siedmym rokom implementácie štruktúrnych fondov a Kohézneho fondu. Zostávajú tri roky, kedy je potrebné deklarovať oprávnené výdavky Európskej komisii. Takmer dve tretiny finančných prostriedkov EÚ zatiaľ nie sú vyčerpané. Stav implementácie projektov je viac ako neuspokojivý. Navyše je rok 2013 posledným, keď existuje možnosť presunu finančných prostriedkov medzi operačnými programami. S prihliadnutím na vysokú absorpčnú schopnosť Regionálneho operačného programu bude KSK presadzovať zvýšenie alokácie pre ROP a presun finančných zdrojov z rizikových operačných programov do ROP.